

RTU
VASSI

Sociāli-tehniska pētījuma rezultāti – ko iedzīvotāji saka par ēku atjaunošanu?

Kristaps Zvaigznītis

NVO Ēku saglabāšanas un energotaupības birojs

Valsts reģionālās
attīstības aģentūra

Kas ir ESEB?

Nevalstiska organizācija:

- mērķis - droši, komfortabli un ilgi kalpojoši mājokļi Latvijas iedzīvotājiem
- atbalstām tikai visaptverošu ēku atjaunošanu
- ticam, ka, visām pusēm sadarbojoties, varam izvērst plaša mēroga daudzdzīvokļu ēku atjaunošanu

- Kāpēc veicām pētījumu?
- Kā mēs to paveicām?
- Tehnisko datu analīze
- Antropoloģija ēku atjaunošanā
- Dzīve atkal jaunā mājā
- Galvenie šķēršļi – iedzīvotāju perspektīva
- Secinājumi
- Rekomendācijas

Kāpēc veicām pētījumu?

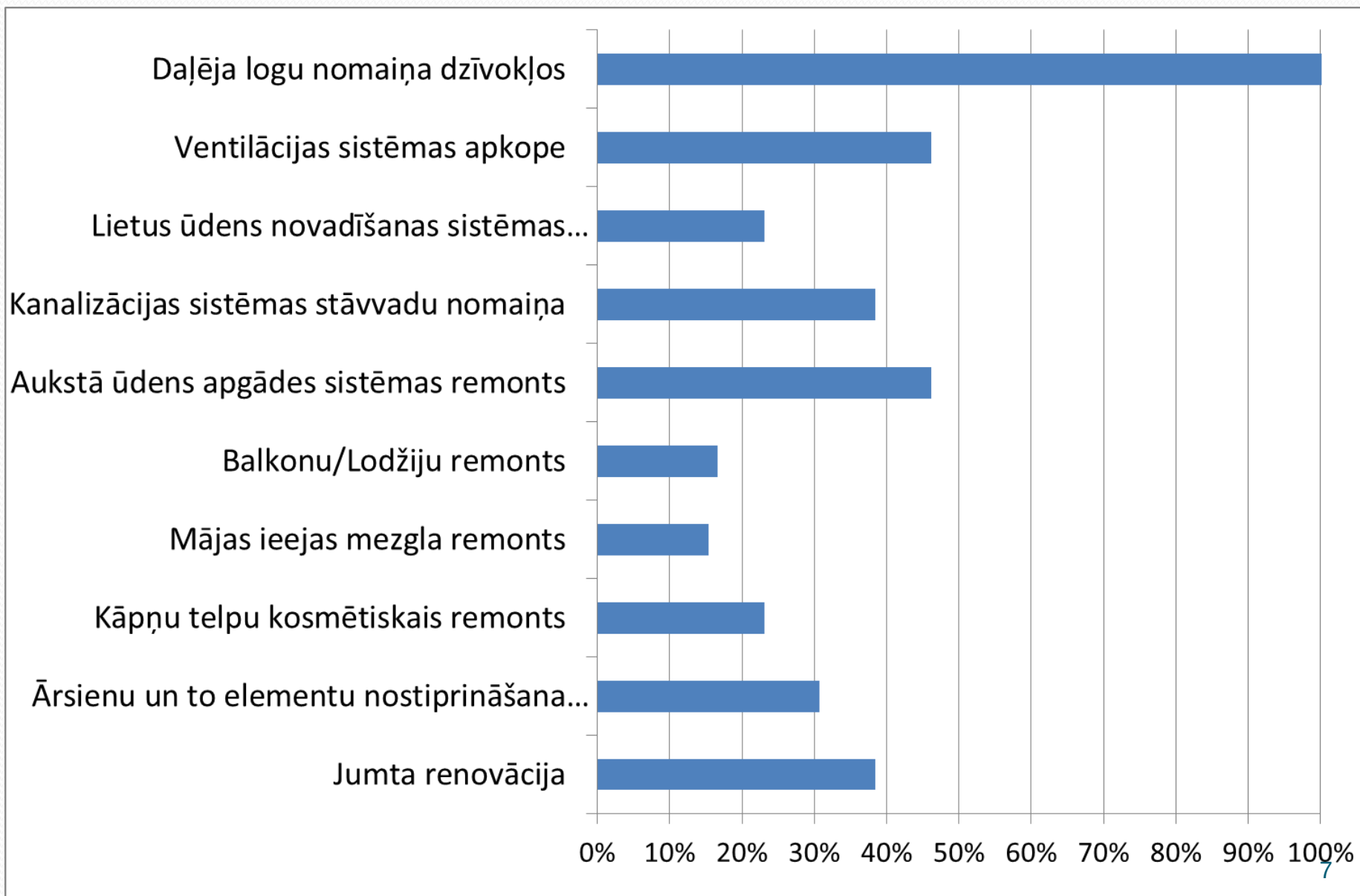
- ..lai uzklausītu cilvēkus un dzirdētu viņu stāstus un pieredzi
- ..lai aplūkotu sasniegtos rezultātus

Kā mēs to paveicām?

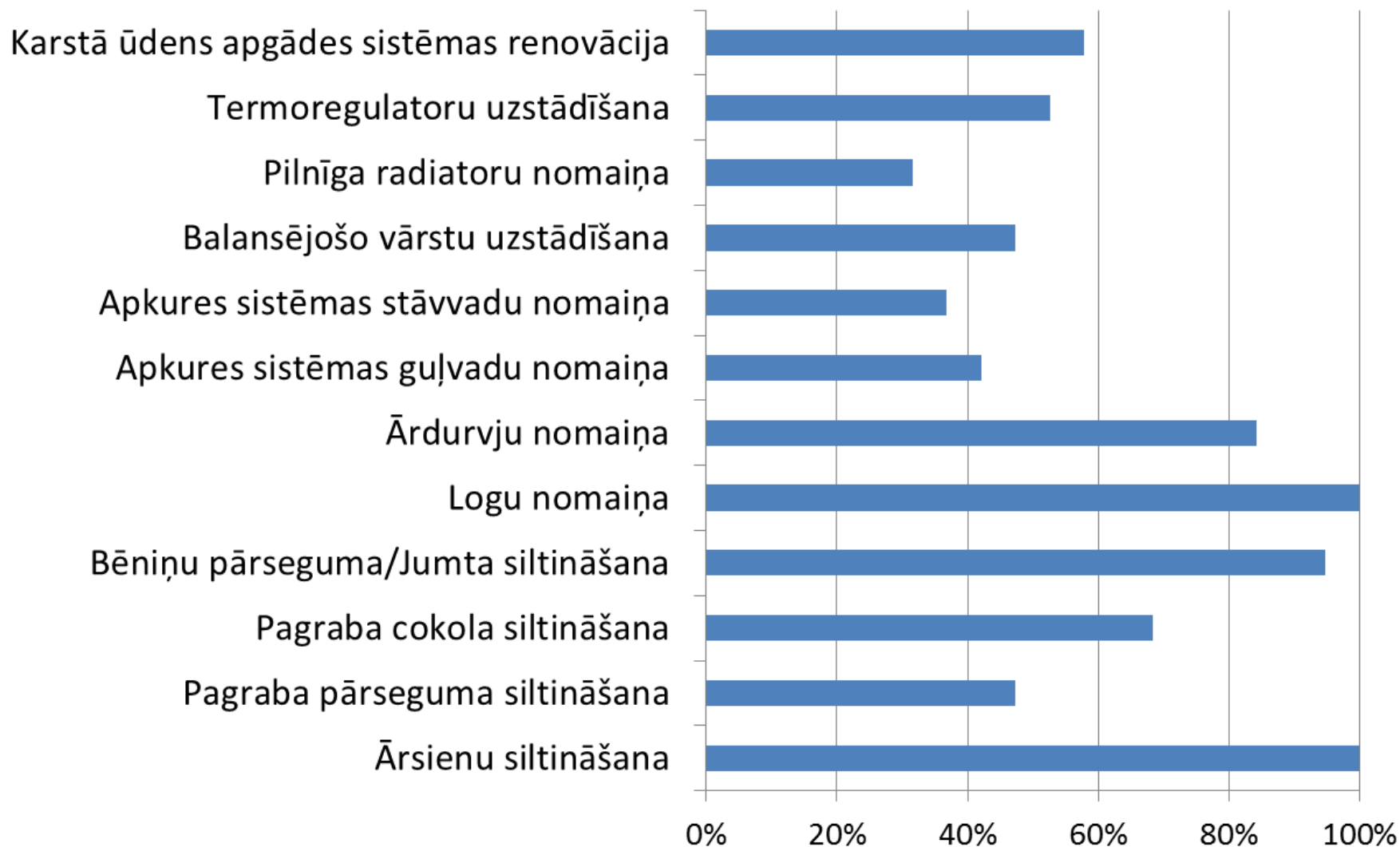
- Piecas pilsētas: Ventspils, Dobele, Rīga, Salaspils un Daugavpils
- Katrā pilsētā 5 atjaunotas un 5 neatjaunotas ēkas
- Vairāk kā 100 intervijas ar māju iedzīvotājiem
- Tehniskie dati par 36 ēkām

Tehnisko datu analīze

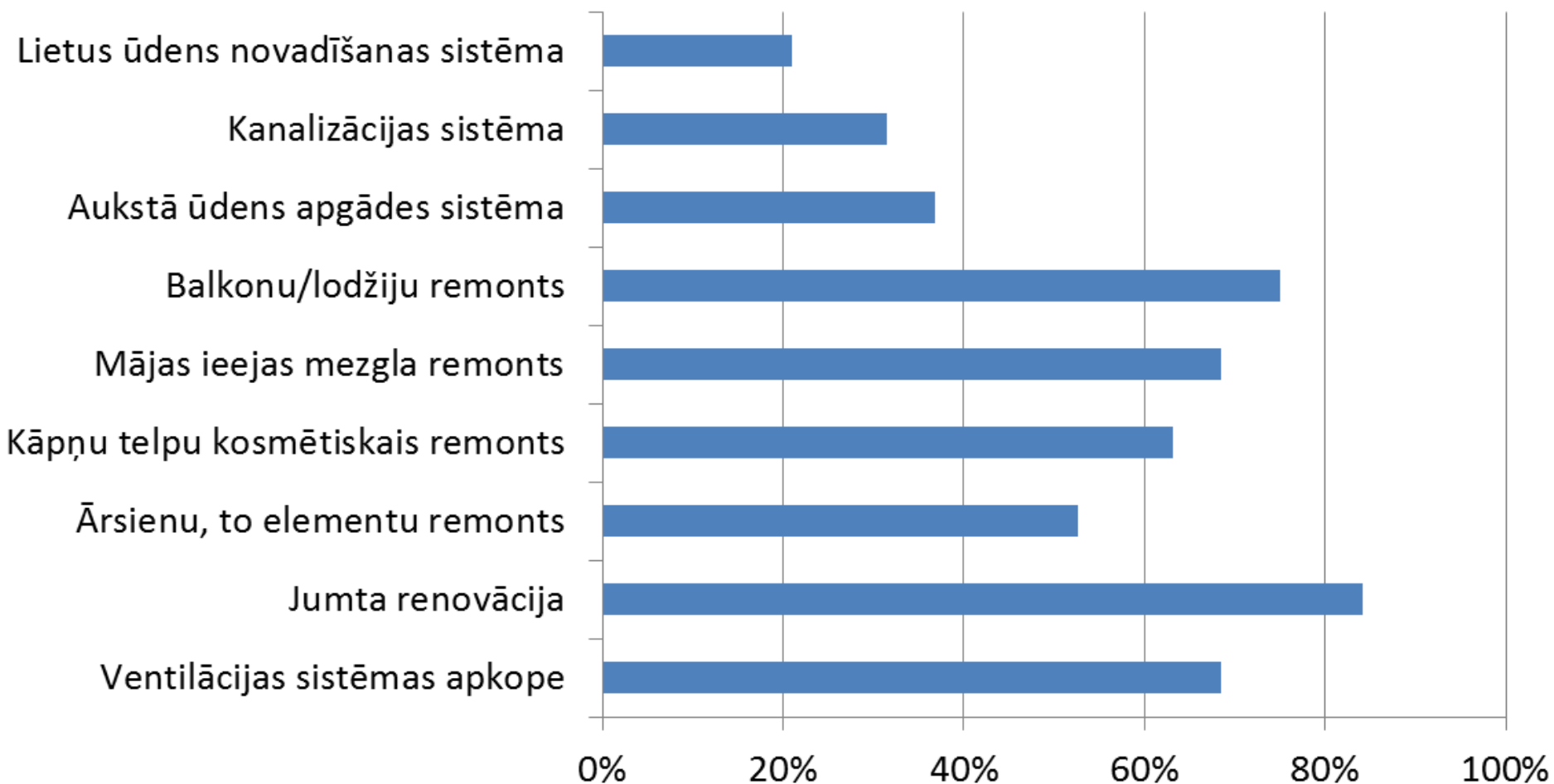
Ko iedzīvotāji paveic pašu spēkiem?

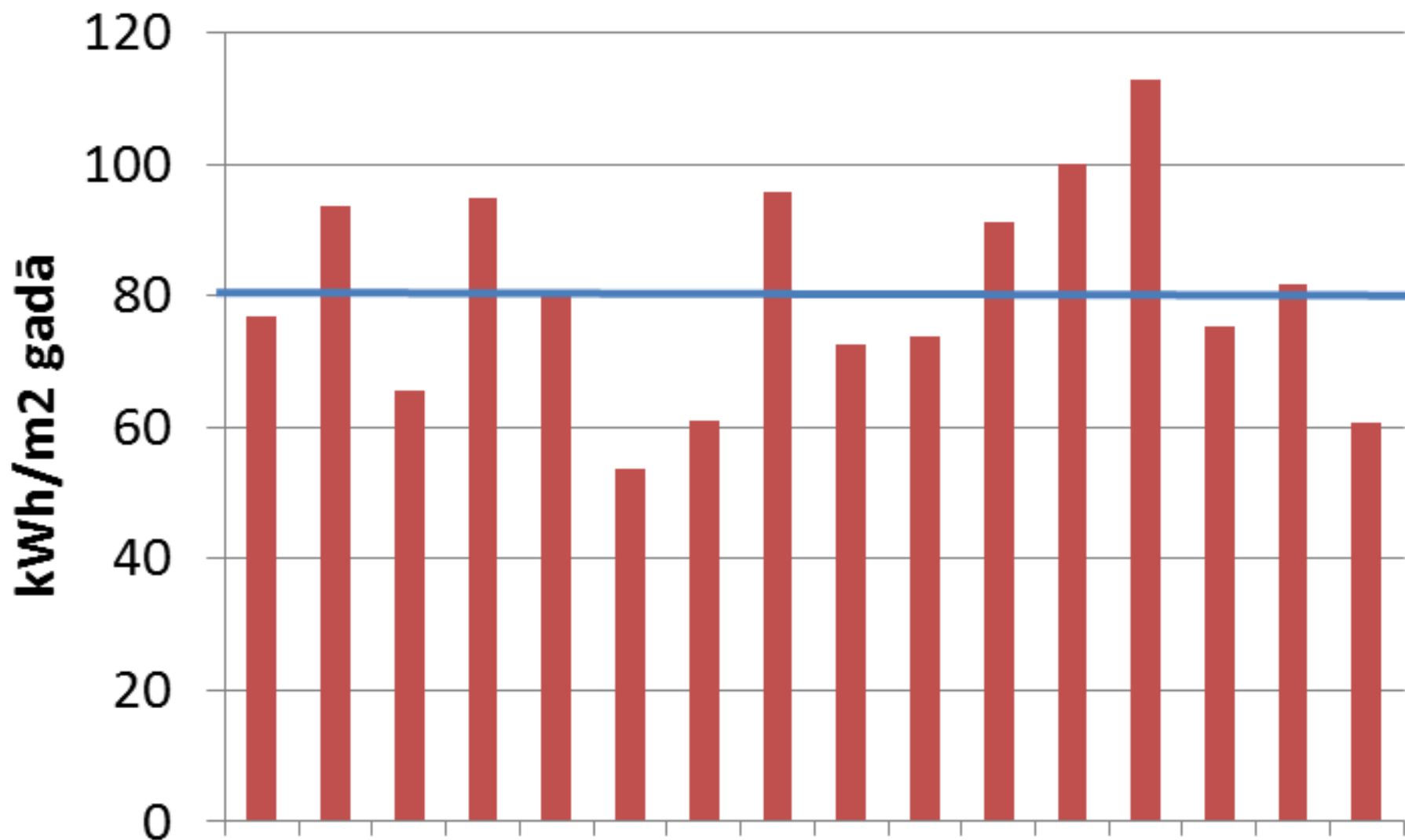
Biežāk īstenotie EE pasākumi

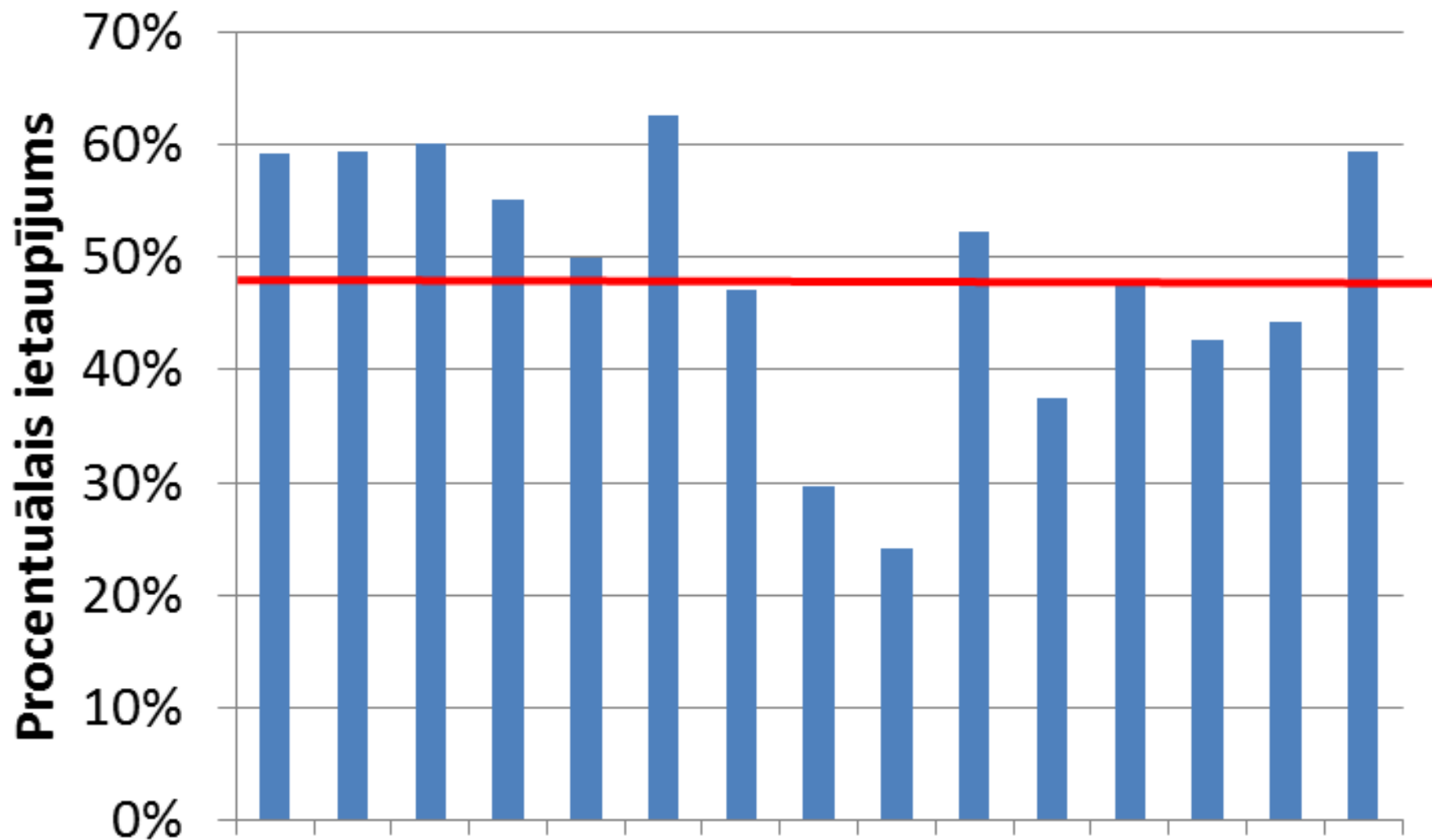
Ēkas saglabāšanas pasākumi

Sasniegtais siltumenerģijas patēriņš apkurei

Sasniegtie ietaupījumi

Antropoloģija ēku atjaunošanā

- Reti kuram interesē energoefektivitāte
- Nav ticība, ka var kaut ko ietekmēt un mainīt, īpaši klimata pārmaiņu ziņā
- Uzticības trūkums kaimiņiem, iesaistītajām pusēm
- Šo iemeslu dēļ pastāv bažas par:
 - darbu kvalitāti
 - rezultātu sasniegšanu
 - ...

Dzīve atkal jaunā mājā

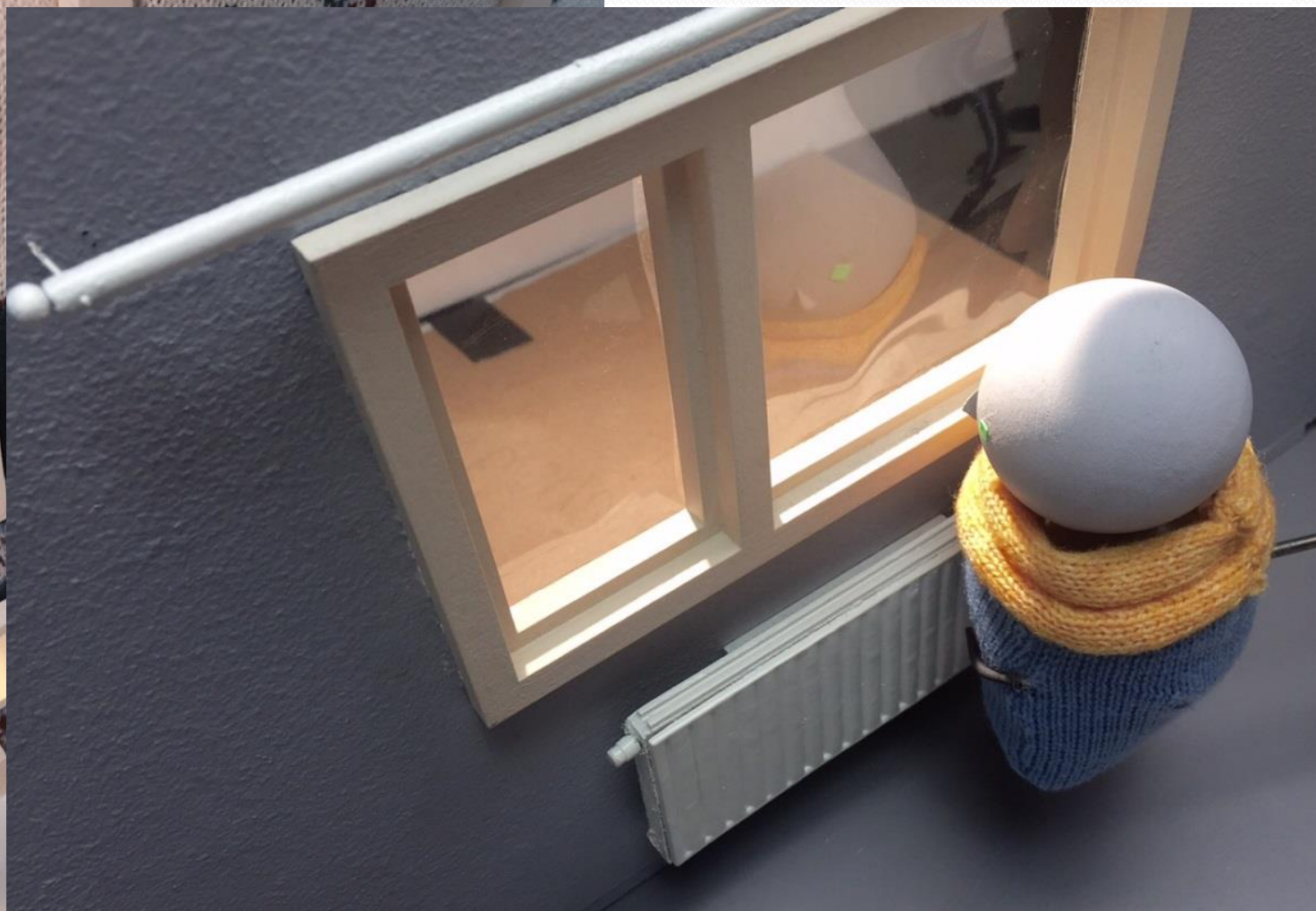
- Siltums
 - *«Pirms jaunā gada sāka zvanīt telefons, cilvēki teica paldies, ka viņiem līdz šim dzīvoklī nav bijis tik silti kā tagad ir, bet vēl pat nebija fasāde nosiltināta.»*
- Estētika
 - *Estētiskā kultūra uzlabojas pilsētā, kad mājas tiek tik skaisti atjaunotas [..]*
- Veselība
- Īpašuma vērtība
 - visi atbildēja, ka vērtība palielinās
- Drošība
- Mājas kopienas veidošanās, stiprināšana (*‘mēs’, ‘mums’*)
- Paradumu maiņa – iemācīšanās process:
 - *“Sākumā [ir grūti]. Bet beigās piešaujās»*
 - *“kamēr noregulē tos cilvēkus»*

Galvenie šķēršļi – iedzīvotāju perspektīva

- **Izīrētie un pašvaldību īpašumā esoši dzīvokļi**
- Finansējuma iegūšana
- **Pašvaldību pasivitāte**
- **Pārāk liela atbildība uz mūsu pleciem**
- Bailes no kredīta
- Ļoti sarežģīta dokumentu sagatavošana
- **Iedzīvotājs – sabotieris**
- **Neuzticas un nepazīst kaimiņus (nevarēs samaksāt)**
- Neuzticība darbu kvalitātei un uzraudzībai (zog un izmanto nekvalitatīvus materiālus, nekvalificēts darbaspēks utt.)
- **LIAA informatīvie semināri notika tikai darba laikā**
- Seniori domā, ka jāieķīlā dzīvoklis, lai saņemtu kredītu
- **Neapmierinātība ar celtniecības darbu garantijas ilgumu**
- **Reģionos dzīvoklim nav vērtības – ne finansiālas, ne emocionālas**
- **Informācijas trūkums par atjaunošanas procesiem**

Secinājumi

- Iedzīvotājiem ir grūti pašiem organizēties, un pastāv uzticības trūkums starp kaimiņiem, būvniecības kvalitātei
- Renovācija/Atjaunošana nav tikai caurules, siltumizolācija vai logu nomaiņa, bet tas ir arī process, kurā notiek cilvēku saliedēšana, uzticības veidošana un vides veidošana, kurā cilvēks var justies drošs un laimīgs
- Lai gan ēkas savā starpā ir līdzīgas, sasniegtie rezultāti ir dažādi un veikto pasākumu kopums ļoti atšķirīgs
- Procesu standartizācijas trūkums
- Problemātiska datu pieejamība
- Svarīgs ir tikai dzīvoklis, nevis ēka kopumā
- Iedzīvotāji ir informēti par nepieciešamību atjaunot ēkas, bet pastāv liela neskaidrība par to, ko nozīmē un ietver vārds «renovācija»
- Veiksmīga projekta īstenošanā ļoti svarīga loma ir māju vecākajiem

at informācijas priekšma visos

Paldies par uzmanību!

Kristaps Zvaigznītis
kristaps@ekubirojs.lv
29 117 126

www.ekubirojs.lv

ĒKU SAGLABĀŠANAS UN
ENERGOTAUPĪBAS BIROJS

RTU
VASSI

«Ir tā, tas, kurš dzīvo piektajā stāvā, saprot, ko nozīmē, kad jumts tek. Savukārt tam, kurš dzīvo pirmajā stāvā, ir pilnīgi vienalga.»

«Atnācu apskatīt un redzu, ka margas nav nokrāsotas. Meitenēm jautāju, kādēļ tas nav izdarīts, viņas atbild, ka neviens neesot licis un tas arī nav iekļauts projektā. Es teicu pagaidiet, kāpņu telpas remonts ir iekļauts projektā un Jūs gribat pateikt, ka šis neietilpst remontā?»

«Mums tā firma pazuda. It kā bankrotēja. No Jelgavas [cita firma] mums pabeidza. Vispār tas process bija ļoti, ļoti smags.»